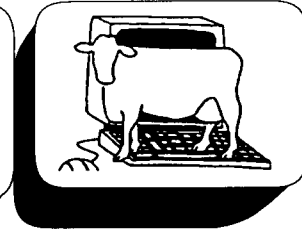

כלכלה וממשק

יישור עקום החלב וייעול הייצור

עופר קרול

על מנת להחזיר את כושר התחרות של ענף החלב הישראלי חייבים לחול שינויים בגישה.

◀ יש לתמחר יותר את המוצקים ולקנוס יותר את הנוזלים.

◀ יש להוזיל ואפילו לתמוך בייצור המספוא. אחת הדרכים לכך יכולה להיות בהוזלה ובסיבסוד של מים מושבים לענף המספוא ותמיכה ממלכתית בבניה של מתקני החמצה נוספים ככל שנדרש.

◀ צריך לעודד ולעזור לשיפור הממשק הקיצי דרך מבנים ומתקני צינון.

◀ לא ניתן ואין זה צודק, לבקש מיצרני החלב לבדם לממן מטרות לאומיות חשובות וצודקות ככל שיהיו. חלוקת מכסות לעידוד יישובי ספר ופריפריה חשובה ביותר מבחינה לאומית, אבל מימונה חייבת להיות על ידי האומה כולה ולא על הרפתנים בלבד. ניתן וכנראה אפשר לפדות מכסות לטובת מטרות לאומיות, אבל לא ניתן להוסיף יש מאין על חשבון יצרנים קיימים.

◀ צריך וניתן ליישר את עקום הייצור דרך מחיר החלב במגמה של תמורה גבוהה לחלב הקיצי ונמוכה יותר לחלב בעונת השיא, וזאת בפקטור שווה לכל היצרנים.

בהנחה ששיטת מחיר המטרה שתיבחר תהיה זהה לכולם, ניתן להוסיף פקטור תיקון שונה לכל חודש בהתאם לצרכי השיווק. לדוגמה:

עד לפני מספר שנים מקובל היה במרבית אזורי הארץ לנתב המלטות בכל עונות השנה. נעשה מאמץ להזריע בקיץ, למרות הקשיים האובייקטיביים.

ב-4-5 השנים האחרונות שיכנעו אותנו, כי לטובת הענף יש להימנע מהמלטות קיץ. המשווקים אמרו שלא נדאג, כי הם מרחיבים את מערך ייבוש החלב בעונת השיא לשחזור בעונת השפל. אנשי הפירון עודדו ואנשי הממשק תמכו.

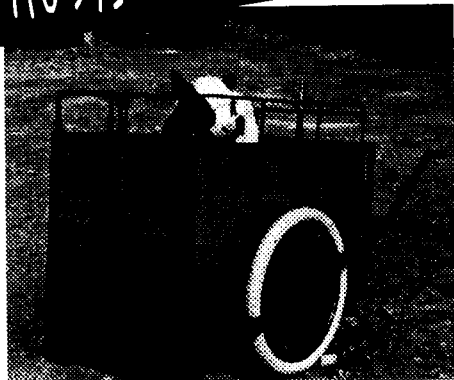
התוצאה - שיא תפוקת חלב במרץ אפריל שאין יכולת לקלטו ולעבדו.

המכסה השנתית והלבנת החריגה למי ששמר על מסגרת הייצור השנתית למרות שייצר עודף בתקופת השיא, עודדה גם היא את המעבר לריכוז הייצור לעונה המיטבית.

מחיר המים לחקלאות ובעיקר המחיר המופרז של מיהביוב המטוהרים לא עודד הגדלת נפח המספוא. זאת יחד עם שיטת ההצמדה הישראלית, בה כל עליה במחיר הגרעינים בשוק העולמי משפיעה גם על המחיר האלטרנטיבי. כך שהיחס בין מחיר הגרעינים למחיר המספוא הגס נשאר קבוע. כמה שלא יתייקרו הגרעינים, לא יהיה כדאי להפחית משיעורם במנה, כי מחיר המטרה יתוקן בהתאם.

המסכת המורכבת שתיארתי למעלה מביאה את ענף הרפת הישראלי לעמדת חולשה ביום פקודה. פתיחת שערי הייבוא משנה את כללי המשחק שניתן היה לחיות עמם, כל עוד הגן עלינו חוק החלב והייבוא של חלב ומוצריו היה זניח.

עגלה להעברת המלטה

העגלה יורדת לקרקע ועל ידי כך אין בעיה בהרמת העגל.

אחריות לשנה

העגלה מתרוממת בקלות בעזרת הזרועות הארוכות וננעלת.

הסעה על דרכי עפר קלה ביותר.

להלן רשימת המשקים שקנו עגלה להעברת המלטות אשר עובדת לשביעות רצונם המלאה:

קבוץ משמר העמק	קבוץ אילת
קבוץ עין הנציב	קבוץ עמיר
קבוץ שפיים	קבוץ אשדות יעקב אחוד
קבוץ גבעת חיים אחוד	קבוץ יזרעאל
קבוץ גרופית	קבוץ רמת הכובש
קבוץ מגידו	מושב תל-עדשים (צביקה)
קבוץ עין-שמר	מושב כפר יחזקאל (דרורי)
קבוץ העוגן	מושב אמץ (ישראל)
קבוץ מייצר	מושב שתופי יונתן
קבוץ אייל	מושב שיתופי הבונים
קבוץ פלמחים	מושב שתופי יסודות
רפת צפון הגולן	קבוץ שובל
קבוץ רגבים	קבוץ נגבה
קבוץ נחשולים	קבוץ יוטבתה
	קבוץ עין-כרמל

"מסגריית עמר" עין חרוד מאוחד
טל. 06-535394 בעבודה 06-535562 בבית

החודש	מקדם תיקון מחיר מטרה
ינואר	1.00
פברואר	0.98
מרץ	0.96
אפריל	0.96
מאי	0.98
יוני	1.00
יולי	1.02
אוגוסט	1.04
ספטמבר	1.04
אוקטובר	1.02
נובמבר	1.00
דצמבר	1.00
ערך ממוצע	1.00

הרעיון שעלה לאחרונה, של מכסה חצי-שנתית קשיחה ללא עידוד כספי לחלב בתקופת השפל, יגרום נזק כספי ליצרנים ויש לבטלו על הסף.

קובעי המדיניות צריכים להחליט, אם ענף החלב הוא ענף כלכלי - או אז יש לאפשר לענף להתנהל כלכלית ללא מכסות, פיקוח ומחיר מטרה. או שענף החלב גם משרת מטרות לאומיות ביישוב הארץ ופיזור אוכלוסייה - או אז יש לתמוך בענף תמיכה לאומית דרך תכנון, מכסות, סובסידיה למוצר ולאמצעי הייצור.

"כלכלה חופשית" היא בלוף של פוליטיקאים וספרי לימוד. בדרך כלל, זאת הדרך לחזק חזקים ולהחליש חלשים. אולי זה נכון, אבל אין אף אומה שנוהגת כך כלפי אומות אחרות, מאחר שאף אומה שפויה לא מחלישה את עצמה ביוזעין. החקלאות בכלל וענף החלב בפרט משרתים מטרות לאומיות של פיזור אוכלוסייה, ריאות ירוקות ואיכות-חיים - ולכן, חובת המדינה להגן עליהם למרות שיש כנראה מוצרי חלב זולים יותר בשוק העולמי. ☒